

A Spirituális nő misztériumának nyomában.

Történelmi örökség és kulturális folytonosság a radikális jobboldali nők egy csoportjában

In the wake of the mystery's spiritual woman.

Historical continuity and cultural heritage of a group of radical right-wing women

Félix Anikó

aniko.felix@gmail.com

Initially submitted Juny05. 2012; accepted for publication July0 7, 2012

Abstract:

In our minds radical right wing female voters are mainly full-time mothers, whose most important role in the family is to teach their children how to be a good citizen. Related to right wing it is not usual to think about active, employed even though careerist, women. Based on my previous research results three different types of radical right wing woman has been distinguish - including these modern-minded educated women. Study focus on this type of women – called "spiritual". Spiritual type right wing women have power aspiration, but they cannot enter to the traditional public sphere. That is why they have to use the Internet and other alternative tools (like women circles) to make their voices heard.

Kulcsszavak: radikális jobboldali nők, radikális jobboldali ideológia, hatalmi törekvések, alternatív terepek, kulturális kontinuitás

Keywords radical right-wing women, radical right-wing ideology, power aspirations, alternative grounds, cultural continuity

A jelenség először azt a kérdést veti fel számunkra, hogy miképp lehetséges egy ilyen nőtípus jelenléte az alapvetően antimodernista, anti-feminista radikális jobboldalon? Létezhet-e a radikális jobboldali szubkultúra keretein belül egy nőtípus, amely lényegében radikális feminista törekvéseket fogalmaz meg? A kérdésre a választ részben már a kapcsolódó tudományos diskurzusban megtalálhatjuk, hiszen mások is rámutattak, hogy az ellentmondás

egy eseten csak látszólagos. Jelesül, hogy annak ellenére, hogy a radikális jobboldali nők számára a feminista leginkább, mint „ellenségek” jelennek meg, mégis, céljaik sokszor megegyeznek azok törekvéseivel. (Kaplan 1990). Ebben az esetben tehát állításom szerint egy olyan „kvázi-feminista” törekvéstről van szó, ami alapvetően megmarad az antimodernista ideológiai keretben, éppen ezért –legalábbis a retorika szintjén- feminizmusellenes is egyben. Továbbá nem csak, hogy megmarad az antimodernista radikális jobboldali ideológiai kereten belül, hanem éppen azt felhasználva, annak segítségével alakítja ki azt a szűkebb ideológiai mezsgyét, amelynek segítségével képes bekapcsolódni a radikális jobboldali közösségbe, sőt, amely ideológia képes arra is, hogy annak segítségével egy kvázi-hatalmi pozíciót konstruáljon magának. Felvetődik ekkor a kérdés, hogy milyen jellemzőkkel bír az a nőtípus, amely tehát a radikális jobboldali ideológiával azonosul, azonban igénye van arra, hogy a közösségben a hagyományosan nőkre osztott szerepkörökön túllépve véghezvigyen egyfajta önmegvalósítást? Kutatásom alapján azt mondhatom, hogy az ehhez a típushoz tartozó nők a szélsőjobboldali nők csoportján belül az átlagnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek, amely végzettség vagy valamilyen orvosi képesítést jelent, vagy a végzettségük mellett egyéb, a hivatalos orvosi akadémiák által nem akkreditált gyógyítói képzettséget, de a legtöbb esetben a kétféle végzettség együttes megjelenése is megfigyelhető esetükben. Társadalmi státusukat tekintve leginkább a felsőközéposztályhoz sorolnám őket, családi állapotuk a legtöbb esetben férjhez, gyerekekkel jellemzően mindegyikük rendelkezik. Vallásosságuk erőteljes, amiben sajátos módon keveredik az ősmagyar vallás a különféle okkultizmusokkal, valamint a kereszténység egyes elemei is megfigyelhetőek benne. Iskolai végzettségükből, társadalmi pozíciójukból adódó lehetőségeiket a nőtípus képviselői ambícióik folytán ki kívánják bontakoztatni, ebből adódik tehát motiváltságuk az önmegvalósítás valamilyen formájára. Ezt azonban a radikális jobboldali közösségen belül kívánják megvalósítani, amely közösséghez tartozónak érzik magukat értékválasztásuk alapján. A kettő tehát látszólag nehezen összeegyeztethető, a kizárólag a hagyományos női szerepek mentén való radikális jobboldali nőideállal ezen törekvések ellentmondásban állnak. A Spirituális nő típusa megállapításom szerint mégis képes erre, mégpedig éppen a radikális jobboldali ideológia szolgálat számára keretet ehhez, amivel egy kreált hatalmi pozíciót konstruál magának, „ideológiát teremtve az ideológián belül”, legitimizálva ezáltal jelenlétét a közösségben. Ennek ellenére a konstruált hatalmi pozíciót a köztéren nem, illetve „mérésékelt” formában gyakorolhatja csak, hiszen a nők nyílt hatalmi törekvése végképp ellentétes az antimodernista mozgalom ideológiájával. Így tehát a Spirituális nő alternatív

köztérrel talál ahhoz, hogy a radikális jobboldali közösségen belül gyakorolhassa konstruált hatalmi pozícióját, amely terepek ugyancsak a radikális jobboldali szubkultúra terepeiként definiálhatóak. A későbbiekben ezekről az alternatív terekről is szólok majd, de elsődlegesen annak az ideológiai keretnek a bemutatását tartom a legfontosabbnak, amely a nőtípus esetében a bekapcsolódás eszközeül szolgál.

Ez az ideológiai keret a radikális jobboldali szubkultúra tág értelemben vett ideológiai kerete. Leginkább egyfajta hibriditással jellemezhető, amely egy olyan „gyűjtőhalmazként” értelmezhető, amiben mindenki „megtalálhatja” a saját maga számára megfelelő elemeket, amely a közösségbe való bekapcsolódás eszközeül jelentheti. Egy ilyen bekapcsolódást látok megvalósulni a Spirituális nő típusánál is, aki éppen a radikális jobboldali ideológiai tárházának legfontosabb elemeit emeli ki és használja fel a bekapcsolódásához. Az ideológiai keret, amelyet a nőtípus felhasznál, illetve a tágabb értelemben vett radikális jobboldali ideológia ehhez kapcsolódó elemei nem nevezhetőek újkeletűeknek, ahogy magának a nőtípusnak a gyökerei is megtalálhatóak a régebbi korokban. Mielőtt azonban ezt a kontinuitást bemutatnám, a következőkben szemléltetem a tehát a Spirituális nő ideológiai keretét, ami a radikális jobboldali ideológiai tárházának elemeiből merít.

Minden elem közül feltehetőleg a legfontosabb a nacionalizmus, illetve sovinizmus, amely a kapcsolódó szakirodalmak többsége alapján is az ideológiai keret egyik központi magjának tekinthető (Mostov 1999). A nacionalizmushoz pedig elválaszthatatlanul kapcsolódik a kiválasztottság-, illetve a felsőbbrendűség- tudat. A Spirituális nő elsődlegesen ezeket az ideológiai elemeket használja fel, még pedig akképpen, hogy ezen belül egy „magyar női felsőbbrendűség-tudatot” konstruál magának, ami egyúttal a mozgalomba való bekapcsolódás eszközeül is szolgál. Ezt a felsőbbrendűség- tudatot pedig éppen az ideológiai keretként szolgáló őstörténetekkel és mítoszokkal igazolja, legitimálja a nőtípus.

Ennek egyik eleme a Mária-kultusz visszaállítása (Pető 2003), *Nagyboldogasszony, Babba Maria* és Szűz Mária közti kontinuitás megteremtése, ami akár egészen a női istenalak megteremtéséig is elvezet. Ez a kontinuitás egyszerre alkalmas a kereszténység zsidó gyökereinek tagadására, annak magyar eredetűvé tételére és a női felsőbbrendűség- tudat megkonstruálására¹. Az magyarság ősi eredetét bizonyítja az ősmagyar társadalom matriarchális berendezkedésének hangsúlyozása, amely szintén a felsőbbrendűség- tudat

¹ Egyik interjúalanyom megfogalmazása szerint: “Ősmagyar vallású vagyok. Az a gondolatom, (...) hogy valószínűleg maga a Teremtő is nő volt, mert minden, ami megszületik, az a nőkhöz köthető, akkor a világnak is nőtől kellene származnia, szerintem ez logikus. Ez a nő Babba Maria. Nem hiszek a judea - kereszténységben, az egész lényege a manipuláció.”

konstruálására szolgál a típus esetében. A matriarchális társadalmakat a női istenképek jellemzik többek között, amely az ideológiai keretben egy ősi egyistenhit hangsúlyozásával együtt jelenik meg, amelynek egyik központi alakja Nagyboldogasszony, vagy más néven *Anahita* vagy *Babba Mária*. Az ősmagyar társadalom fejlettségének bizonyítása szintén központi eleme az ideológiai keretnek, ami a felsőbbrendűség-tudat erősítésére egy újabb alkalmas eszköz. Az ősi fejlettségről szóló mítoszokba az ősi „emancipált” társadalomról szóló történetek is benne foglaltatnak, amiben a nők és férfiak egyenlősége természetes volt. Ebben az esetben a feminista törekvések elutasítását azon az alapon jelenik meg, hogy mindaz, amiért a feministák küzdenek, az ősmagyar társadalomban már megvalósult, annak „természetes velejárója” volt. Az ősmagyar matriarchális társadalom eszménye ugyanakkor a női istenalakhoz szorosan kapcsolódva azt is jelenti, hogy a nők számára kiemelt státuszt kellett biztosítani, illetve női vezetőkkel is kellett rendelkeznie. A kiemelt státusú nők az ideológia szerint az úgynevezett Aranyasszonyok, illetve Rimalányok voltak, akik leginkább valamely gyógyítói tevékenységet folytattak, ahogy az egyik interjúalanyom fogalmazott „tudós, gyógyító és táltos képességekkel rendelkező nők”, valamint a közösség vezetői voltak a hadvezérek és a táltosok mellett. Legfőbb feladatuk a gyógyítás és az ellátás mellett a “lányok és asszonyok maguk köré gyűjtése” volt, akik együtt “szolgálatot vállaltak a nemzetért”. Ez az újabb elem, amit ez a nőitípus a felsőbbrendűség-tudat megkonstruálására használ, hiszen a többnyire orvosi, gyógyítói képesítéssel rendelkező nők saját magukat azonosítják a jelen korban ezekkel az asszonyokkal, felruházza magukat azokkal a képességekkel, amikkel ezek a mitikus figurák rendelkeztek. A női vezetők a történetek szerint az ősi korokban egyedül is vezethették a nemzetet, amikor arra a legnagyobb szükség volt, amikor a nemzet megmaradása forgott kockán. A hatalmi törekvéseket e ponton képes a Spirituális nő típusa ebben a keretben megfogalmazni, amikor magát a gyógyító képességekkel rendelkező „ősi asszonyokkal” azonosítja, akiket a nemzet „balsorsa” tehát arra predesztinál, hogy ismét a vezetői szerepet töltsenek be a magyar társadalomban, ahogy azt „egykor” az ősi társadalomban is tették. Ez az ideológiai elem a radikális jobboldal ideológiai gyűjtőhalmazának egy újabb központi magjára épül, ez pedig a radikális változás kívánalma. Noha ennek pontos definíciója nem minden esetben tisztázott, elmondható, hogy az ideológiai keretben ez sokszor a különböző jóslatok és „világátalakító idők” eljövételének deklarálásához köthető. A nézetek többnyire egyeznek abban, hogy az „új világ teremtése” hamarosan eljön, amiben a magyarok kapták a vezetői feladatot. Ezen belül ismét képes a

nőtípus megkonstruálni a hatalmi pozícióját, azzal az elképzeléssel, hogy a nőkre fog hárulni a legfontosabb feladat ebben a radikális változásban.

„Az új világ teremtésében a nők kapták meg a teremtői feladatot. Amiben évezredekig éltünk, az a feje tetejére állított világ. Mert nem a férfi van közelebb a szellemihez, az intuíciónál. (...) Nőké a szellemi vezetés, de nem maga alá rendeli a férfit, hanem kiegyenlített egyenrangúságban, nem kell kiélni az évszázados elnyomást.(A.Á. 52)”

Ismét megfogalmazva látjuk tehát a totális hatalmi pozíciót az “új világrend építésében”, jelen esetben kiegészítve a már említett anti-feminista hangvétellel az idézet utolsó részében, az évszázados elnyomás „kiélésének” elutasításával.

Az eddigiekben az ideológiai keret felépítését vázoltam fel, ami a Spirituális nő radikális jobboldali közösségbe való bekapcsolódását lehetővé teszi, és amivel egyúttal egy hatalmi pozíciót is konstruál magának. A hatalmi pozíció konstruálását lehetővé teszi a hibrid ideológiai keret, azonban a közösség közterein „egy az egyben” ezek a hatalmi törekvések nem gyakorolhatók, illetve csak korlátozott mértékben. Korlátozott megjelenés alatt értem azt, amikor a szubkultúra rendezvényein, eseményein „helyet kap” a Spirituális nő és hatalmi pozíciója, de nem önmagában, egyedülálló elemként, hanem a többi ponttal együttesen kezelve. Erre példa volt a 2011 augusztusában megrendezett bösztörpusztai Magyarok Országos Gyűlése, ahol a rendezvény utolsó napján, „Nagyboldogasszony napján” egy szertartást tartottak, aminek kezdetén csak nők vehettek részt.

1. ábra Bösztörpuszta, Nagyboldogasszony szertartás

Forrás: <http://www.naptemplom.eoldal.hu/cikkek/aranvasszony.2/> (Letöltés ideje 2011.09.11.)

A tábor területére felállított ősmagyar templomból indultak a fehér ruhába öltözött asszonyok, hogy a pusztán végigsétálva az ünnepi menettel üdvözljék Nagyboldogasszonyt. Később azonban a menethez férfiak is csatlakozhattak és a menetben részt vevő nőkre vetülő kitüntetett figyelem ezáltal háttérbe szorult. Meglátásom szerint a fentebb leírt konstruált hatalmi pozíció azonban az ilyen korlátozott megjelenéssel „nem éri be”, ezért olyan alternatív tereket talál magának a Spirituális nő, ahol a nyíltan megfogalmazott törekvéseit gyakorolni képes, mégpedig a radikális jobboldali közösségen belül. Az egyik ilyen terep

lehet a női közösségek létrehozása, amelyben az ideológiai keretet átadhatja és gyakorolhatja a vezetői törekvéseit, a másik terep pedig a virtuális tér, az online világ, amely szintén alkalmas ezek megvalósítására. Az úgynevezett női körökben a résztvevő nők beszélgetnek, meditálnak, különböző rituális táncokat tanulnak meg, énekelnek, sámán dobon, furulyán és gitáron játszanak. Az összejövetelek alatt körben ülnek, vagy valódi tűz vagy valamilyen fényt adó egyéb tárgy körül. Az összejövetelek nem ingyenesek, azonban egy előzetes telefon után minden további nélkül bárki részt vehet rajtuk. Vannak pár órás rendezvények, illetve rendezvény-sorozatok, de egész hétvégés, úgynevezett „*elvonulásokat*” is szerveznek, amik a „*női kiteljesedést*”, a „*nőiség birodalmába való barangolást*” tűzik ki céljuknak. Interjúalanyaim elmondták, hogy mindenféle társadalmi csoportból jönnek részt vevők, amit én is tapasztaltam, amikor saját magam is részt vettem az összejöveteleken. A körökön való beszélgetések során mindannyian a nők elsődleges szerepét hangsúlyozták és a nők jövőben elkövetkezendő szerepéről, mint a „*legfontosabb szerepről, a kulcs szerepéről*” nyilatkoztak. Így tehát a fentebb leírt messianisztikus hivatástudatot próbálják univerzálissá, bizonyos értelemben nemzetek felettivé tenni az összejöveteleken, így mindenki számára befogadhatóvá téve azt, azonban a körök vezetői a fenti ideológiai keretet is „beleszővik” az összejövetelek tematikájába, amivel egyúttal egyfajta „*térítői*” tevékenységet is folytatnak egyúttal. Saját szerepüket küldetesként definiálják, amit a fentebb leírt Aranyasszonyok és Rimalányok mitologikus figurák szerepével azonosítanak. Úgy, mint akiknek kötelessége a lányokat és az asszonyokat maguk köré gyűjteni és tanítani őket. Ehhez kapcsolódik értelemszerűen gyógyítói tevékenységük, amely „civil” hivatásukban ugyanúgy keverednek az alternatív gyógymódok, a spiritualista, okkultista tanok a „bevett” orvoslási módokkal. Így képes tehát legitimizálni saját tevékenységét mind a radikális jobboldali közösségen belül, mind azon túl is, egy tágabb kört is elérve vele, ezáltal sajátos küldetéstudatát is megvalósítja a hatalmi pozíció gyakorlásának alternatív terepén.

2. ábra Aranyasszonyok gyűlése²

²http://www.aranyasszonyok.eoldal.hu/fenykepek/aranyasszony-talalkozo/aranyasszony-talalkozo-2010_08_19-20/ / Letöltés ideje 2011.10.10)

Forrás: http://www.aranyasszonyok.eoldal.hu/fenykepek/aranyasszony-talalkozo/aranyasszony-talalkozo-2010_08_19-20/

(Letöltés ideje 2011.10.10)

Egy másik terep, amelyen ugyanezen feltételek mellett a Spirituális nő a fentebb bemutatott hatalmi pozícióját gyakorolhatja, az a virtuális terep, az online aktivitás. A radikális jobboldal interneten történő előretörésére az elmúlt időszakban egyre többen figyeltek (Atton 2004, Demos 2012), illetve Magyarország esetében a Jobbik jelenség értelmezése kapcsán is megkerülhetetlen a világháló szerepe (Szabó 2008). Ugyanakkor magán a mozgalmon belül különösen érdekes lehet az egyes csoportok online aktivitásának vizsgálata, ebben az esetben a Spirituális nő virtuális jelenlétének elemzése. A virtuális világ egy olyan diszkurzív tér, amin megjelenhet mindaz, ami a radikális jobboldal „hivatalos” közterén nem hangoztatható, így a Spirituális nő számára is alkalmas terep lehet a kreált hatalmi pozíciójának gyakorlására³. Az elemzett felületek mindegyikében megjelenik a magyarság felsőbbrendűsége, egyeseknél ez az „ősi történetekbe” burkolva, máshol egészen nyíltan, de a magyarok küldetését, gyógyítói feladatát, kiválasztottságát az összes elemzett honlapon megtalálhatjuk. Az ősi történetek minden felület esetében az „*Arvisurából*” „a rovásírással rótt történelmünkől⁴” származnak. Saját tevékenységüket ezen a terepen is a „történelmi figurákkal”, azok tevékenységi körével azonosítják, az olvasó tudtára adják, hogy a „gyógyítást” aranyasszonyként, rimalányként vagy táltos nőként „végzik”, tevékenységüket pedig a női vezetés visszaállításának munkájaként definiálják. Ehhez szorosan kapcsolódik a női istenség képe, *Boldogasszony*, akinek a gondolatait, üzeneteit ezek a nők „közvetítik” az írások tanulsága szerint. Ezzel egyúttal legitimizálják annak tartalmát, mint ami egy felsőbb erő utasítása, így megkérdőjelezhetlenné téve azt, egyúttal saját beavatottságukat is egyértelművé teszik. Az ideológiai keret másik nagyon fontos, és az eddigiekből következő eleme, a „radikális” változás kívánalma⁵. Ebből következik a magyarság vezető szerepe ebben

³ Ennek elemzésére a hólabda módszert alkalmaztam, azaz a blogok oldalán a „Kik olvasnak?”, valamint „Kiket szerettek, ajánlok?” fejlécek szerint haladtam tovább, emellett a honlapokon szintén a mások „reklámja” alapján tudtam továbbmenni. Ezt a módszert *virtuális hólabdának* kereszteltem. A blogokat és honlapokat a félig-struktúrált interjúkérdések alapján tematizáltam és elemeztem. Ezzel a módszerrel kilenc különböző személy által szerkesztett honlapot és blogot elemeztem. A blogok és honlapok elemzésében a leírt ideológia kifejtésének módját, illetve a másik két „terep”, a női körök és a gyógyítói szerep ezeken való megjelenését vizsgáltam, végül pedig, hogy miképp képes a virtuális világ a megkonstruált kvázi-hatalmi pozíció alternatív gyakorlási terepe lenni.

⁴ Egyik interjúalanyom megfogalmazása.

⁵ „a csillagok azt üzenik, hogy valóban nagy változás közeleg, mindent elsöprő és mindent felforgató TISZTULÁS. Azonban ez „ímmel- ámmal” nem megy, csak radikálisan” <http://www.csillagtitkok.hu/cikkek/a-valtozas-kora.html>

a radikális változásban és végül eljutunk a női vezetés szükségességéig is⁶. A nők az online felületet a kvázi hatalmi pozíció kibontakoztatására az ideológia kifejtése mellett másféleképpen is használják. A vizsgált honlapok írói többek között könyveiket reklámozzák, emellett az előadásaikról és a kapcsolódó rendezvényekről, női körökről is tájékoztatnak, illetve beszámolnak. A kibontakozás formája az is, amikor saját beavatás- illetve megtéréstörténetükről írnak, amikor beavatottság-tudatukat egyfajta „szakértői minőségben” alkalmazzák, amely így a hatalmi pozíció legitimizálására szolgál, egyúttal ezen tanfolyamok, körök reklámozását is lehetővé teszi. Mindemellett a kizárólag az online világra korlátozódó cselekvések is megjelennek a honlapokon. Egyrészt a saját tevékenység is „kibontakozik” a honlapon az aktív hozzászólásokon keresztül. A különböző tanácsot kérő „kommentelőkre” a szerkesztők sok esetben a nyilvánosság előtt válaszolnak, segítséget nyújtva a felvetett problémákban. Az olvasói hozzászólások közül sokszor nem eldönthető, hogy a kérdező egyetért-e az ideológiával, vagy pusztán csak a szerkesztő gyógyítói „minősége” kelti fel az érdeklődését. Itt ismét megjelenik az analógia a női körökön tapasztaltakkal, miszerint így egy tágabb csoport elérése is lehetséges, akik közül nem feltétlen osztja mindenki a fenti ideológiai keretet. A másik tapasztalt útja az abszolút értelemben online „kiteljesedésnek” a virtuálisan szerveződő női körök. Ez egyrészt egymás írásainak átvételéből és közléséből áll, ami gyakorlatilag az összes felületen megjelent, és a honlap írók közti networkot mutatja számunkra. Ugyanakkor nem csak a „szerzők” alkotnak közösséget, hanem a „kommentelőkkkel” is virtuális közösséget hoznak létre több esetben is. Van ahol kimondott célként fogalmazzák meg, hogy olyan fórumot hozzanak létre, ami hasonló elméleti háttérrel rendelkezik, mint a fentebb bemutatott „igazi” női körök⁷. A szerkesztő az olvasókkal hozza létre ezeket a „virtuális köröket”, mégis vezető szerepet vállal bennük, hiszen ő teremti meg a lehetőséget ezekre a beszélgetésekre, ezáltal saját maga számára az önmegvalósítás terepe tud lenni a virtuális tér. A virtuális jelenlét tehát egy másik terepet biztosít a nőtípus számára ahhoz, hogy a radikális jobboldal berkein belül maradván kibontakoztathassa hatalmi törekvéseit.

⁶ „Áldott Lányai, Asszonyai ÉGI Királynőnknek, NagyBoldogAsszonyunknak, BabbA-nak, a NAP-ba Öltözött Asszony-nak ! Áldott Magyar RimaLányok, AranyAsszonyok, Áldott Anyáim, Hugaim, ArA-im, Mennyek Asszonyai, Ti, a REMÉNYSÉG hordozói, az eljövendő SZÜLŐI! A Ti időtök VAN MOST. ELÉRKEZETT. Hosszú vajúdás után.....SZÜLETIK, SZÜLITEK!” <http://www.hangado.eoldal.hu/cikkek/fold-anya/aranasszonyok--fold-anya--szeretet--a-gondolat-teremto-ereje--ima-fold-anyaert--felhivas---az-aranasszonyokhoz .html>

⁷ “A nők azok, akiknek kelyhükben a csoda terem...” : “Továbbá céloim ezzel az oldallal, hogy nők egy más nézőpontból is megismerhessék önmagukat, megtalálják és előhívják azt a minőséget, akit mélyen MAGukban hordoznak. Lehetőséget adok, hogy különböző témákhoz hozzászólhassanak, véleményt nyilváníthassanak, és ezenkívül megoszthassák egymással bánatukat, fájdalmukat <http://aranasszony.gportal.hu/gindex.php?pg=33456789> (Letöltés ideje: 2011. 09.12.)

A virtuális terep eszközét a modern világ, a legújabb kor „adta” a Spirituális nő kezébe. Azonban elmondható, hogy a nőtípus nem nevezhető újkeletűnek, gyökerei a történelem korábbi évtizedeire nyúlnak vissza. Jelenléte azért különösen érdekes, mert előképei megjelennek már a két világháború közti Magyarországon is és azóta, a kor változásainak függvényében képes volt újra és újra alkalmazkodni a „korszak követelményeihez”. A Spirituális nő előképei a Horthy korszakban azok a nők voltak, akik elsőgenerációs értelmiségiként orvosi végzettséget szereztek és egy részük a korszak revizionista politikájának és a gazdasági válságnak köszönhetően a „gondoskodás és gyógyítás” szerepköréből adódóan sodródott a jobboldal felé. Jelentős részük eredetileg feminista elkötelezettségű volt, azonban az első világháborút követően már nagy részük a Polgári Radikális Párt soraiban ült. (Pető 2008.). Ezek a nők felismerték, hogy a megfelelő politikai szerepvállalás saját érdekérvényesítésük érdekében az új kurzus idején igen kifizetődő lehet számukra, aminek eszközével így tudatosan éltek is. A doktori végzettséggel rendelkező nők a „beteg” és „megcsonkított” ország gyógyítójává tudtak válni, amely szerepvállalásukat tudatosan fel is használták az előrejutáshoz. (Pető 2008.)

A nacionalista felsőbbrendűség tudat és az ehhez kapcsolódó ideológiai keret szintén a régmúltba nyúlik vissza, amely ideológiai keret alapjainak lefektetői részben olyan nőalakok voltak, akik mai napig meghatározóak az egész radikális jobboldali szubkultúra számára, ezen belül különösen fontos hivatkozási pontként jelennek meg a Spirituális nők csoportjában. Ezek a nőalakok többek között a sumér-magyar rokonság „ősanyjának” nevezhető Torma Zsófia, valamint Bobula Ida. Az ideológiai keret másik fontos pontját a fentebb már említett Arvisura, amely a magyarság tízezer éves őstörténetét írja le⁸. Keletkezésének körülményeiről nincs pontos információ, azonban az elmondható, hogy a radikális jobboldali szubkultúra egyik legfontosabb hivatkozási pontja, amely így szintén legitimizálja a Spirituális nő tevékenységi körét.

A fentiekben egy nőtípust mutattam be, aki a radikális feministákhoz hasonló hatalmi törekvésekkel jelenik meg a radikális jobboldalon. A nőtípus, állításom szerint egyfajta hatalmi pozíciót konstruál magának a radikális jobboldali ideológiát felhasználva, amelyet alternatív terepeken képes csak gyakorolni. Ezen terepek pedig a női közösség és a virtuális

⁸ “Az Arvisurák a 24 Hun Törzsszövetség sámánjainak rendszeresen írt és őrzött hagyománya. Először Arvisura-Anyahita, azaz a magyarok Nagyboldogasszonya kezdte el lejegyezni, még az özönvíz előtt, őseink akkori hazájában, az azóta elsüllyedt Ataiszon. A feljegyzések tőle kapták a nevüket, melynek jelentése Igazszólás. Az Arvisurákat agyag, kő vagy aranylapokra vészték rovásírással, melyet szintén ő tanított meg az emberiséggel. Így aztán a hagyomány továbbra sem szűnt meg, mert a beavatott köpontokban kiképzett rovósámánok azóta is folyamatosan megőrkítik a hunokkal és rokon törzsekkel kapcsolatos minden fontos eseményt – napjainkban is!” Forrás: <http://arvisura.van.hu/> (Letöltés ideje 2012.02.26.)

tér, amelyek lehetővé teszik a hatalmi pozíció gyakorlását a radikális jobboldal berkein belül maradván, hirdelve annak eszmeiségét, erősítve azt, amely által ezek a nők valóban elindulnak a „szent harcra”, amelyről a fent lévő idézet beszél...

Irodalom

- ATTON, Chris (2004). An alternative internet: radical media, politics and creativity. Edinburgh, University Press
- JEFFREY, KAPLAN, BJORGO, TORE (szerk.) (1998). Nation and race: the developing Euro- American racist subculture, Northeastern University Press
- MOSTOV, Julie (1999). Women and the radical right In: The radical right in central and east European Europe since 1989, Sabrina P. Ramet (szerk.) The Pennsylvania State University Press, 49-63.
- PETŐ Andrea (2003). Napasszonyok és holdkisasszonyok - A mai magyar konzervatív női politizálás alaktana, Balassi Kiadó
- PETŐ Andrea (2008). The Rhetoric of Weaving and Healing: Women's Work in Interwar Hungary, a Failed Anti Democratic Utopia In: Rhetorics of work, [Yannitsiotis, Y.](#) (szerk.), PLUS-Pisa University Press, 63-83.
- SZABÓ Márk (2008). Virtuális erő és valóságos gyengeség http://www.kommentar.info.hu/szabo_mark_virtualis_ero_es_valosagos_gyengeseg.pdf (Letöltés ideje: 2011. 09.08.)